

Νά! μάζωξέ το! Αυτό 'ναι
 ή ανταμοιβή σου!

(Φεύγει μ' ένα βλέμμα όλο καταφρό-
 νια, περνώντας από τη μεγάλη θύρα
 του βάθους.)

ANT. (Μένει μιὰ στιγμή σαν απολιθωμένος,
 ύστερα σκύβει, παίρνει από κάτω τὸ
 κουτσουρεμένο σπαθί του, τὸ κοιτάζει
 λίγο, καὶ ύστερα υψώνοντάς του μ' ένα
 μισερὸ γέλοιο, όλο φοβέρα καὶ θηριω-
 δία:)

Μὰ κι αὐτὸ θὰ φτάση.
 (Φεύγει καὶ αὐτὸς ἄγριος, γοργὸς ἀπὸ
 τὴν ἀριστερὴ θύρα.)

Τελειώνει τὸ πρῶτο μέρος.

(*Ἀκολουθεῖ*).

Μεταφρ. Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΑΠ' ΤΗΝ ΠΟΛΗ

Χρήσιμο τὸ ταξίδι σου στὴ Βουλγαρία μὰ καὶ χρή-
 σιμο τὸ πέρασμα σου ἀπὸ τὴν Πόλη. Εἶδες στὰ μά-
 τια μας τὴ λαχτάρα ποὺ ἔχουμε γιὰ σένα, ξανθὲ
 Κωσταντίνε, συνονόματε καὶ κληρονόμο τοῦ Κωσταν-
 τίνου ποὺ ἔχτισε τὴν Πόλη μας, καὶ συνονόματε καὶ
 κληρονόμο ἐκείνου ποὺ ὁ θάνατος του ἀπάνου στὸ
 κάστρο ἔσβησε τὴ βασιλικὴ σειρά τῶν Ρωμαίων
 Αὐτοκρατόρων, τούρκεψε τὴν Πόλη, καὶ μᾶς σκλάβω-
 σε. Ἀπὸ τότες ἓνα κομμάτι τῆς Ρωμοσύνης ξε-
 σκλαβώθηκε, ἡ Ἑλλάδα, καὶ περνᾷς ἐσὺ ὁ διάδοχος
 τῆς, κρυφὰ κρυφά, γιὰ νὰ πᾶς νὰ χαιρετήσεις ἓναν
 ἄλλο Βασιλιά ἐνὸς ἄλλου ξεσκλαβωμένου κομματιοῦ
 τῆς Ρωμοσύνης, τῆς Βουλγαρίας. Καὶ εἶδες τὴν κα-
 ταντιὰ μας καὶ μοιράστηκες μαζί μας γιὰ μερικές
 ὥρες τὴ σκλαβιά. Εἶδες τὴ γαλανὴ μας θάλασσα νὰ
 τὴν κοκκινίζει ἡ τούρκικια παντιέρα, εἶδες τούρκα
 τὴν Ἁγιά Σοφιά καὶ δάκριες. Τὸ δάκρι σου νὰ
 μὴν εἶνε δάκρι ἀδυναμίας, τὸ θέλω δάκρι θυμοῦ καὶ
 ἐκδίκησης, νὰ φουντώσει μέσα σου ἡ συλλογὴ, πὼς
 θὰ πάρης πίσω τὸ δίκιο σου καὶ δίκιο μας, πὼς
 ἀπὸ «Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων» θὰ γένης ἐσὺ ὁ
 γιὸς σου ἢ ὁ γόνος σου «Βασιλεὺς τῶν Ρωμαίων»,
 καὶ νικητὴς περήφανος θὰ μπεις νὰ σ' εὐλογήσει ὁ
 Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Νέας Ρώμης, ὁ Πατριάρχης μας.

Πόλη 18 τοῦ Γενάρη 1912

ΕΝΑΣ ΡΩΜΙΟΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ἰδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΪΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ἀρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνδρομὴ χρονιάτικη: Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν
 Κρήτη δρ. 10. Γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 12.50.—Γιὰ
 τίς ἐπαρχίαι δεχόμεστε καὶ τρίμηνες συνδρομῆς (δρ.
 τὴν τρίμηνιά).—Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητὴς ἂ δὲν
 προπλερώσει τὴν συνδρομὴ του.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο. — Τὰ περασμένα φύλλα που-
 λιοῦνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κίβσκια, καὶ στὶς ἐπαρ-
 χίαι σ' ὅλα τὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΜΙΑ ΕΞΗΓΗΣΗ

Ἀπάνω στὸ ἄρθρο μου γιὰ τὸν Ἐκπαιδευτικὸν
 Ὀμιλο ποὺ δημοσιεύτηκε στὸν ἀριθ. 462 τοῦ «Νου-
 μά» ἔγιναν πολλὰ σχόλια καὶ συζητήσεις, ποὺ μὲ
 ἀναγκάζουν νὰ πῶ σήμερα λίγα ἐξηγητικὰ λόγια.
 Πρῶτ' ἀπ' ὅλα θὰ τονίσω, πὼς ἐξὸν ἀπ' τὸν ἐπίση-
 μον Ὀμιλο τὰ γραφόμενά μου βρῆκαν γενικὴ ἐπιδο-
 κιμασία τόσο ἀπὸ κείνους ποὺ, βλέποντας ἀπὸ κον-
 τὰ τὰ πράμματα, εἶχαν σχηματίσει τὴν ἴδια πεποι-
 θηση, ὅσο κι ἀπὸ κείνους ποὺ, χωρὶς νὰ τὸ ἔχουν πο-
 λυκαταλάβει πὼς κινιέται ὁ Ὀμιλος, πείστηκαν ἀπ'
 τὸ ἄρθρο μου, ἀφοῦ μάλιστα ἤξεραν πὼς βρισκόμου-
 να καὶ βρίσκουμαι σὲ ἀριστες προσωπικὲς σχέσεις
 μὲ τὸν ἐπίσημον Ὀμιλο καὶ πὼς ἐπὶ μῆνες τώρα εἶ-
 μον ἀπ' τοὺς ταχτικώτερους καὶ ζωηρότερους θα-
 μῶνες τοῦ Κέντρου. Μὰ τὸν ἐπίσημον Ὀμιλο, τὸν
 τάρaxε τὸ ἄρθρο μου γιὰ τίς ἀλήθειαι ποὺ ἔγραφε
 κι ὁμως ἐγὼ δὲν τόνιζα παρὰ τίς συνέπειαι ποὺ ἔ-
 θγαιναν ἀπ' τὰ Προλεγόμενα, τὰ βγαλμένα ἀπ' τὸν
 ἴδιο τὸν ἐπίσημον Ὀμιλο. Αὐτὰ μᾶς λέν, πὼς ὁ Ὀ-
 μιλος δὲν εἶναι πιά ἐκπαιδευτικὸς, μὰ γενικὰ ἀ-
 ναμορφωτικὸς τῆς κοινωνίας — πρᾶμα ποὺ δὲν ἀπο-
 κλείει τὸ πρῶτο, μὰ καὶ δὲν καλύπτεται ἀπ' αὐτό.
 Αὐτὰ μᾶς λέν, πὼς ὁ Ὀμιλος πολεμάει ὄχι μόνο
 μέρος ἀπ' τὰ καθεστῶτα, δηλ. τὸ γλωσσικὸ καὶ τὸ
 ἐκπαιδευτικὸ, μὰ ὀλόκληρη τὴ σημερινὴ κατάστα-
 ση, ὀλόκληρο τὸ σημερινὸ κόσμον — κόσμον, ποὺ πρέ-

πει πρώτα να γνώρισε και να μὴν τὸν βρήκε σύμφωνο μὲ τὸ δίκονο του· γιατί ὁ Ὅμιλος ἔχει ἕναν δικό του κόσμο ἰδεῶν ποὺ ἔρχεται νὰ τὸν ἐπιβάλλει, ποὺ ἔρχεται ν' ἀντικαταστήσει μ' αὐτὸν, τὸν κόσμο ποὺ ὑπάρχει σήμερα καὶ δὲν τοῦ ἀρέσει. Ἄν δὲν εἶχε ὁ Ὅμιλος ἕνα νέο κόσμο, δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ μᾶς μιλάει μὲ τόση περιφρόνηση γιὰ τὸν παλιὸ καὶ μὲ τόσο στόμφο γιὰ τὴ μέλλουσα μορφωτικὴ ἐργασία· γιατί πῶς θὰ μορφώσει ὁ Ὅμιλος τὴν κοινωνία ἀφοῦ δὲ γνώρισε ἀκόμα τὴν κατάστασή της ἢ, ἂν τὴ γνώρισε, ἀφοῦ δὲ φέρνει τὸ νέον κόσμο, ποὺ μ' αὐτὸν θ' ἀντικαταστήσει τὸν παλιό; Γί φελοῦν ἄλλως τε οἱ πολλὲς συζητήσεις ἀφοῦ μᾶς τὸ λέει ρητὰ ὁ Ὅμιλος: «Ἔτσι ἔχει τὴ συνείδηση ὁ Ὅμιλος, πῶς ἀντιπροσωπεύει ἕνα νέον κόσμο πνευματικὸ καὶ ἠθικὸ, ἕνα νέο ἢ μᾶλλον τὸ μόνο ἀληθινὸ φυλετικὸ πνεῦμα βγαλμένο ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ ζωὴ»..... (Προλεγ. σελ. 11). Τὸ ὅτι ἔχει λοιπὸν ὁ Ὅμιλος ἕνα νέον κόσμο — αὐτὸ δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ τὸ ἀρνηθεῖ. Ἐγὼ τίλημσα μόνο νὰν τὸν ῥωτήσω ταπεινὰ ποιὸς εἶν' αὐτὸς ὁ ἕνας νέος πνευματικὸς κόσμος ποὺ ἔχει; Ἐγὼ πηγαίνοντας δυὸ φορές τὴ βδομάδα στὸ Κέντρο παρατήρησα πῶς ἄλλοι δὲν εἶχαν κανέναν πνευματικὸ κόσμο καὶ ἄλλοι εἶχαν μὰ ὁ καθένας τὸ δικό του ῥώτησα λοιπὸν ποιὸς ἀπ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς κόσμους εἶν' ἐκεῖνος τοῦ ἐπίσημου Ὅμιλου; Δὲν ταῦτισα ἐγὼ, ὅπως πολλὸ κακὰ μοῦ παρατηρήθηκε, τὸν κόσμο τοῦ Ὅμιλου μὲ τὸν συντηρητικὸν κόσμο τοῦ ἑνός, ποὺ, στὸ Κέντρο τουλάχιστο, φαίνεται νὰ παριστάνει τὸν Ὅμιλο. Προκάλεσα μόνο νὰ μᾶς δηλωθεῖ ὁ κόσμος αὐτὸς καὶ πρόσθεσα πῶς ἂν εἶν' ἐκεῖνος ποὺ φοβοῦμαι, ἐκεῖνος ποὺ ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὸν ἕναν ἐκεῖνον, τότε δὲν ἔχουμε θέση ὅσοι ἔχουμε ἄλλον κόσμο, φιλελεύτερον ἂν πάλι ὁ κόσμος τοῦ ἐπίσημου Ὅμιλου (δηλ. τῆς πλειοψηφίας του) εἶναι ὁ δικός μας ὁ φιλελεύτερος, τότε πρέπει νὰ στερηθοῦμε τὴ συνεργασία τῶ συντηρητικῶν, τουλάχιστο στὴν ἐπιτροπὴ ποὺ διοικεῖ τὸν Ὅμιλο, ἂν ἡ δική τους ἰδεολογία τοὺς ἐπιτρέπει νὰ ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι ἀπλᾶ μέλη τοῦ Ὅμιλου (αὐτὸ τὸ δεύτερο εἶναι φυσικὰ δικός τους· λογαριασμός, τὸ ἂν δηλ. θὰ δίνουν τὴν ὕλική καὶ ἠθικὴ συνδρομὴ τους σὲ σωματεῖο μὲ ἰδεολογία ἐντελῶς ἀντίθετη ἀπ' τὴ δική τους στὰ κύρια σημεῖα). Τὰ ἴδια λέω καὶ σήμερα καὶ θὰ λέω μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνα· στὴν ἐπιτροπὴ τοῦ Ὅμιλου στέκεται τώρα χωρὶς ὑπεκφυγῆς νὰ γνωρίσει καὶ σὲ μᾶς τοὺς ἀμύητους, ποὺ ἡ γνώμη μας γι' αὐτὴ δὲν ἔχει καμμιά σημασίαν, τὸν κόσμο τῆς, νὰ μᾶς πει πῶς θὰ διαφωτίσει τὴν κοινωνία, πρᾶμα ποὺ μᾶς λέει πῶς θὰ ἐπιδιώξει. Αὐτὸ ῥω-

τοῦμε ταπεινὰ καὶ θαρροῦμε πῶς ἔχουμε δικαίωμα νὰ ῥωτοῦμε καὶ νὰ περιμένουμε ἀπάντηση, γιατί σὰν ἐλεύτεροι ἄνθρωποι δὲν μποροῦμε νὰ δίνουμε τὴν ὑπογραφή μας στὸ ἄσπρο χαρτὶ γιὰ νὰ συμπληρώσει τὸ κενὸ Ἐπιτροπὴ ποὺ δὲν ξέρουμε τίς ἰδέες τῆς, γιατί πολεμώντας γιὰ ἰδέες μόνο δὲν εἴμαστε μέλη ἑνὸς σωματεῖου γιατί ἐχτιμοῦμε τὸν Α, ἀγαποῦμε τὸ Β καὶ ὁ Γ εἶναι καλὸς νέος καὶ φίλος μας. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα βάζουμε τίς ἰδέες μας· αὐτῶν τὴ νίκη ζητοῦμε· γι' αὐτὲς φιλιονόμαστε μὲ τοὺς ὀχτροὺς μας καὶ μαλώνουμε μὲ τοὺς φίλους μας. Γι' αὐτὸ διαφέρουμε ἀπ' τοὺς παλιούς, γι' αὐτὸ εἴμαστε περήφανοι γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας, γι' αὐτὸ ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ παρουσιαζόμαστε γιὰ ἀνυμορφωτὲς καὶ νὰ τραβοῦμε μπροστά, περιφρονώντας τὰ ἐμπόδια καὶ τῆς κοινωνίας τὴν κατακραυγή. Ἄν πρόκειται ὁ Ὅμιλος ν' ἀντιπροσωπεύσει ἄλλες ἀρχές, ν' ἀδιαφορήσει δηλ. κατ' ἀρχὴν γιὰ τίς ἀρχές καὶ νὰ μαζέψει νούμερα—τότε δὲν μπορεῖ νὰ μιλάει μὲ τόση καταφρόνια γιὰ τὸ πνεῦμα τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, γιατί καὶ ὁ ἴδιος θὰ εἶναι ἄξιος ἀντιπρόσωπός τῆς.

Καὶ δυὸ λέξεις γιὰ τὸ Κέντρο· αὐτὸ τὸ ἄτυχο, τὸ μποῦκοτάρια ἀδίκῃ μερικῆς μέρες. Ξέχασα πῶς δὲν εἶναι Κέντρο ποὺ ν' ἀνταλλάσσονται σκέψεις γιὰ τὴ μελλούμενη κοινὴ δράση τῆ σύμφωνη μὲ τίς κοινὲς ἀρχές, μὰ ἕνας ἀκακὸς τόπος συγκεντρώσεως, ποὺ δίνει τὸ φτηνότερο τσάι ἀπ' ὅλα τὰ τοκὰλ τῆς Ἀθήνας καὶ πολλὰς φορές σὲ πολὺ εὐχάριστη συντροφιά. Αὐτὸν τὸν προορισμὸ τοῦ τὴν ἐκπληρώνει θαυμάσια· ὥστε, ἂν τὸ παρεξήγησα, νὰ μὲ συμπαθάει.

A. ΤΡΑΝΟΣ

ΣΗΜ. ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Δὲ χρειάζεται φυσικὰ νὰ τὸ τονίσουμε πῶς ὁ «Νουμάς» σὰν ἐλεύτερο θῆμα π.δ. εἶναι θὰ ἔχει ἀνοιχτὲς τὲς σ. ἡλ. του στὴ διάθεση τοῦ Ἐκπαιδ. ὑπ. τοῦ Ὅμιλου π.δ. θὰ εἶναι βέβαιον ν' ἀπαντήσει στὴν ἐρώτησιν τοῦ κ. Τρανοῦ.

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (*)

Β'. Ἀπὸ δημοσιονομικὴ — κοινωνικὴ ἀποψη

Ὅπως εἶπαμε στὴν ἀρχή, ἐδῶ ἐξετάζουμε τὴν πολιτικὴ τοῦ κράτους στὴν κατανομὴ τῶν βάρων, ποιὸς πληρώνει καὶ σὲ ποιά ἀναλογία τὰ ὕλικὰ μέσα ποὺ χρειάζεται τὸ Κράτος, ἂν σκέπτεται ἡ πολι-

(*) Κοίταξε ἀριθ. 462, 463 καὶ 464 τοῦ «Νουμά».